

LUNDS
UNIVERSITET

GDE Latinamerika

GLOBALT DYNAMISKT ENGAGEMANG | 2023

GDE Latinamerika

Globalt Dynamiskt Engagemang (GDE) är en ansats som Lunds universitet arbetar utifrån för att stärka och vidareutveckla internationellt genomslag avseende forskning, utbildning samt nätverk och innovation. Demokrati, akademisk frihet och ansvarstagande är grundpelare i detta arbete. Arbetet bygger på en gedigen analys av den omvärldsbevakning som kontinuerligt genomförs. Världen förändras snabbt och blir alltmer komplex och osäker. Geopolitiska kriser och konflikter, pandemier, demografiska förändringar, ökade ojämlikheter, ökad autokratisering och minskat förtroende för expert- och kunskapsorganisationer påverkar lärosäten på ett genomgripande sätt, inte minst dess internationalisering och globala samarbeten. Dessutom står akademien inför utmaningen med bristande akademisk frihet på många platser i världen, och regelverk som försvårar internationellt samarbete och internationell rekrytering. I denna kontext vill Lunds universitet använda de möjligheter som den digitala och gröna omställningen innebär och på ett ansvarsfullt, hållbart och dynamiskt sätt öka sitt globala engagemang och samarbete med partner och nätverk inom såväl högre utbildning som samverkans- och innovationsverksamheter.

GDE-ansatsen bygger på att ramverk för de geografiska områden där universitetet är engagerade årligen ställs samman. Till dessa ramverk (förkortade GDE-F) beslutas även en färdplan avseende kommande år. I detta dokument presenteras färdplanen för Latinamerika 2023 samt kort bakgrundsinformation från ramverket som är avsedd att ge riktning till det kortsiktiga universitetsövergripande arbetet, som över tid även bygger den långsiktiga inriktningen för universitetet.

I färdplanen presenteras några prioriterade aktiviteter för arbetet under 2023, men det utesluter inte att även andra frågor kan komma att bli aktuella, allt i enlighet med det arbetsätt kring plattform för strategiarbete som Lunds universitet arbetar utifrån avseende 2023-2024.

Kristina Eneroth

Vicerektor för samverkan och internationella frågor

LU på den internationella arenan

Utifrån de övergripande målen att stärka LU:s gemensamma position i valda delar av området och främja global och hållbar utveckling, identifieras följande styrkor och möjligheter.

STYRKOR

- Flera starka forsknings-, utbildnings- och nätverks-samarbeten på olika nivåer inom LU
- Etablerat samarbete med Chile genom plattformen ACCESS
- Etablerat samarbete med São Paulos forskningsråd FAPESP, Brasilien och medlemskap i det svensk-brasilianska nätverket för forskning och innovation, CISB
- Etablerat samarbete inom nätverket Universitas 21 (U21) och LTH:s tre nätverk för utbytesstudier; Magalhaes, Global Engineering3 och T.I.M.E., som alla har latinamerikanska medlemmar
- Etablerat strategiskt arbete i regionen genom handlingsplan för samarbete med Latinamerika, en intern referensgrupp och flera redan initierade aktiviteter

MÖJLIGHETER

- Intresse hos latinamerikanska lärosäten för samarbete, i kombination med ökat intresse hos LU-studenter för utbytesstudier i Latinamerika
- ACCESS som en plattform för breddat och fördjupat samarbete, inklusive samverkan med näringslivet
- De goda kontakterna med FAPESP och CISB som kan återupptas och vidareutvecklas efter pandemiuppehållet, samt flera innovationsrelaterade nätverk och samarbeten med Brasilien som kan undersökas närmare
- Kontakter genom Avdelningen för uppdragsutbildnings (LUCE) pågående kapacitetsutbildningsprojekt inom innovation och entreprenörskap med Kuba, i samarbete med Näringslivets internationella råd (NIR)
- Redan initierade kontakter med nya stipendieorganisationer, i t ex Bolivia och Peru

Forsknings-samarbete

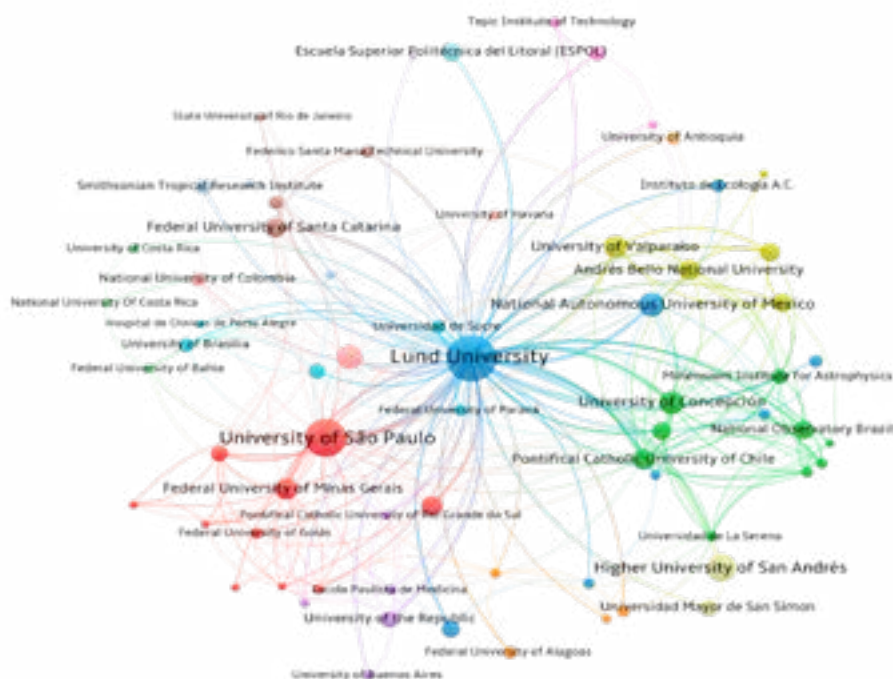
De senaste 10 åren har visat en tydlig uppåtgående trend för sampublicationer mellan Sverige och Latinamerika. Detta återspeglas även hos LU som ligger i topp bland svenska lärosäten vad gäller sampublicationer med aktörer från området.

Brasilien står för ca 60% av alla sampublicationer mellan LU och Latinamerika. Förutom Brasilien är Mexiko, Chile och Argentina länder som LU har ett betydande antal sampublicationer med.

På lärosätetsnivå dominerar University of São Paulo, Brasilien, följt av Higher University of San Andrés,

Bolivia, National Autonomous University of Mexico, University of Campinas, Brasilien och University of Concepción, Chile.

Bilden nedan visar LU:s sampubliceringsmönster i Latinamerika.

Cirklarnas storlek återspeglar omfattningen på sampublicationerna med LU 2017–2021 och färgerna visar sampubliceringsmönster mellan lärosätena i området. Informationen hämtad från LUCRIS.

Sedan 2016 har LU i samarbete med Uppsala universitet koordinerat den svensk-chilenska plattformen ACCESS vars syfte är att stimulera forsknings-samarbeten mellan Sverige och Chile. Sedan starten har drygt 60 lärare, forskare och doktorander vid LU varit aktiva och/eller är aktiva i aktiviteter, såsom workshops, forskningsprojekt och forskarskola. Vidare har ytterligare 30-talet personer (ledningsrepresentanter, administratörer och studenter) varit engagerade i olika aktiviteter kopplade till ACCESS. Arbetet med ACCESS har i praktiken inneburit att LU konsoliderat ett fördjupat samarbete med chilenska aktörer inom högre utbildning.

LU har sedan 2017 ett avtal med forskningsrådet FAPESP, Brasilien för samfinansierade frömedelsprojekt för LU-forskare i samarbete med brasilianska forskare från delstaten São Paulo. Totalt är finansieringen ca 10 000 USD där LU finansierar hälften och FAPESP den

andra hälften. Gemensamma utlysningar har hållits 2018 och 2019.

LU deltar aktivt i uppbyggnaden av nationella forskningssystem i Bolivia (Universidad Mayor de San Andrés) som främst handledare åt forskarstuderande. Sex projekt har beviljats medel från Sida 2021–2025; fem från LTH och ett från N.

Under den senaste 10-årsperioden har LU-forskare tilldelats medel för två Horizon 2020-projekt med argentinska samarbetspartner och två med chilenska samarbetspartner. Medel från STINT och Knut och Alice Wallenbergs stiftelse har beviljats för samarbete med Brasilien, Chile, Costa Rica, Mexico och Uruguay. Uruguay har av referensgruppen för Latinamerika identifierats som ett intressant land med stabila och fungerande institutioner vilka kan matcha och finansiera reciprokt samarbete inom såväl forskning som utbildning.

Utbildningssamarbete

LU har 21 utbytesavtal med 17 lärosäten i åtta länder – Argentina, Brasilien, Chile, Colombia, Ecuador, Mexiko, Peru och Venezuela – varav åtta avtal är universitetsgemensamma.

Studentmobilitet till och från Latinamerika är liten i relation till LU:s totala studentmobilitet, men brett vad gäller destinationer. Det finns dock vissa luckor, t ex i Karibien och Uruguay. För LU:s studenter är Chile den i särklass populäraste destinationen och högst söktryck uppvisas för Pontificia Universidad Católica de Chile.

LTH står för ca 60% av LU:s inkommande och utgående studentmobilitet med regionen. Framförallt

genereras denna mobilitet utifrån nätverken Magalhaes, Global Engineering3 och T.I.M.E. som alla har latinamerikanska medlemmar. Det finns intresse bland fakulteterna att utveckla samarbetet med befintliga partner i regionen och eventuellt initiera nya.

Latinamerika

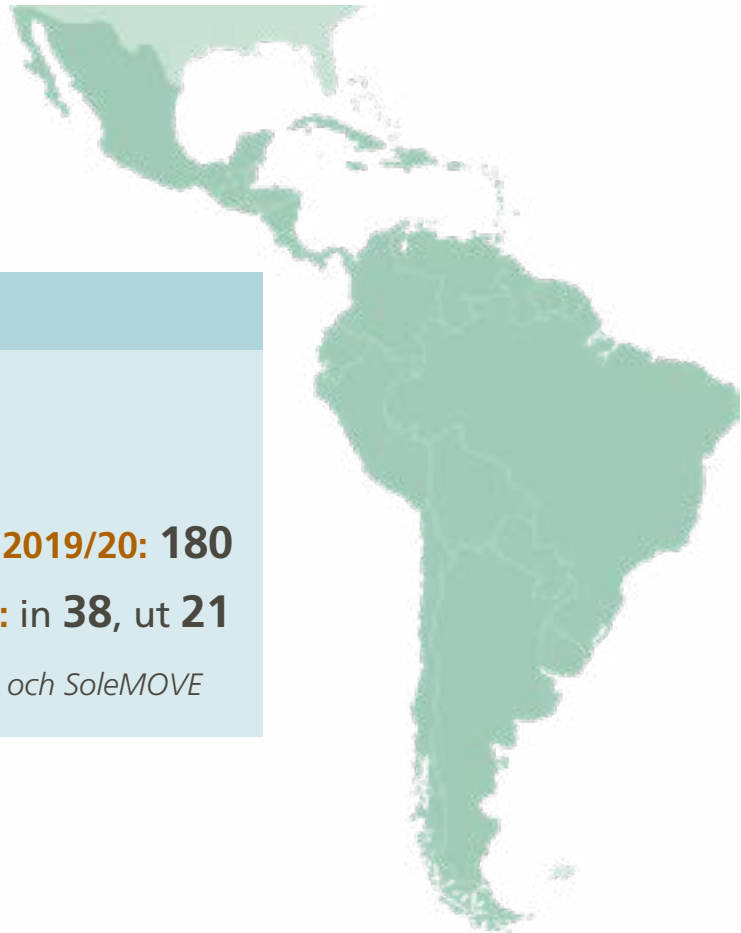
Avtal: 21

Partner: 17

Inresande studenter totalt 2019/20: 180

Utbytesstudenter 2019/20: in 38, ut 21

Informationen hämtad från Kuben och SoleMOVE

Inom ramen för Erasmus+ International Credit Mobility har LU pågående projekt med Costa Rica (EHL) och Kuba (S).

Latinamerika har varit en intressant marknad för LU sedan starten av det gemensamma rekryteringsarbetet 2010. Lärosäten med hög utbildningskvalitet, en växande medelklass och stipendie-/finansieringsmöjligheter, i kombination med en stark vilja hos många studenter att läsa utomlands, gör att marknaden är

mycket intressant för LU. Även om inget av länderna i Latinamerika har högsta prioritet i det internationella rekryteringsarbetet som koordineras av sektionen Externa relationer, kommer marknadsföringsinsatser att göras i bl a Brasilien, Chile, Colombia, Mexiko och Peru. I dagsläget har LU avtal med finansieringsorganisationer i Chile, Colombia, Mexiko samt i Guatemala och Honduras. LU är även ett godkänt lärosäte hos finansieringsorganisationer i Peru och Ecuador.

Nätverks- och innovationssamarbete

U21 har två medlemmar i regionen: Instituto Tecnológico de Monterrey (Mexiko) och Pontificia Universidad Católica de Chile. Samarbetet inom ACCESS är en följd av kontakter som initierades via LU:s U21-samarbete med Pontificia Universidad Católica de Chile.

LU har en gedigen erfarenhet av kapacitetsuppbyggande program och i Latinamerika gjordes en stor satsning på barns rättigheter som finansierades av Sida genom de s k ITP-programmen. Ett annat exempel på samverkan är LUCE:s projekt för kapacitetsuppbyggnad av innovation och entreprenörskap med kubanska motparter som finansieras av Näringslivets internationella råd. Vidare har ACCESS återkommande workshops och rundabordsamtal där bland annat VINNOVA och dess chilenska motsvarighet CORFO deltagit i syfte att identifiera kontaktytor och synergier med näringsliv och NGO:er.

CISB är ett annat exempel där det svenska och brasilianska näringslivet är integrerat i samarbetet med lärosäten. CISB finansieras av SAAB och är ett nätverk bestående av svenska lärosäten samt svenskt och brasilianskt näringsliv. CISB:s arbete syftar till att underlätta gemensam kunskapsöverföring mellan Sverige och Brasilien som ett led i köpet av JAS 39 Gripen. LU:s deltagande i CISB samordnas av LTH då finansieringsmöjligheterna som erbjuds inom ramen för CISB främst berör de tekniska ämnena. Dock förväntas fler ämnesområden komma att bli aktuella i närtid.

Ett närmare samarbete med Business Swedens kontor i Brasilien (São Paulo) och Chile, där det senare även täcker Argentina, Peru, Uruguay och Paraguay, bör undersökas. Via dessa kontor återfinns många kontakter med svenska företag i regionen.

Sedan 2016 finns ett Innovationspartnerskap mellan Brasilien och Sverige mellan Näringsdepartementet och Brazilian Ministry of Science, Technology, Innovation and Communication (MCTIC). Avtalet täcker fyra fokusfrågor: 1) Life science and Health care, 2) Smart cities, 3) Sustainable Mining samt 4) Bioeconomy. Med undantag för just frågor kring gruvdrift, står de utvalda områdena väl i samklang med områden där LU har stor kompetens och intresse.

2019 bildades ett Executive Innovation Team (EIT) på initiativ av Vinnova. EIT består av representanter för svenska företag i Brasilien och Team Sweden (svenska ambassaden, svenska handelskammaren, Business Sweden samt ovan nämnda CISB). Under kommande år är det angeläget att LU tydligare närmar sig detta nätverk för att kunna samarbeta kring gemensamma frågor.

LU:s mobilitetsavtal i Latinamerika

ARGENTINA

- Universidad de Buenos Aires
- Pontificia Universidad Católica Argentina
- Instituto Tecnológico de Buenos Aires

BRASILIEN

- Universidade Federal do Rio Grande do Sul
- Ensino Superior em Negócios
- Pontificia Universidad Católica do Rio de Janeiro
- Universidade de São Paulo
- Universidade Federal do Rio de Janeiro

CHILE

- Universidad de Chile (2)*
- Pontificia Universidad Católica de Chile (2)*
- Universidad Técnica Federico Santa María

COLOMBIA

- Universidad Nacional de Colombia
- Universidad de los Andes

ECUADOR

- Universidad San Francisco de Quito

MEXIKO

- Instituto Tecnológico de Monterrey

PERU

- Pontificia Universidad Católica del Perú (2)*

VENEZUELA

- Universidad Simón Bolívar (2)*

*Antal avtal inom parentes om fler än ett

Latinamerika – färdplan 2023

- Bredda LU:s engagemang i den svensk-chilenska samarbetsplattformen ACCESS genom att skapa större synlighet för de möjligheter som projektet erbjuder för fler områden inom LU
- Undersöka möjligheter till fördjupat samarbete med Brasilien genom t ex FAPESP, CISB och andra innovationsrelaterade nätverk och organisationer
- Undersöka möjligheter till samarbeten och mobilitetsavtal med låginkomstland i området, t ex Kuba
- Etablera samarbeten med fler stipendieorganisationer
- Undersöka möjligheten att ge kortare kurser/moduler i spanska som förberedelse för utresande studenter

LUNDS
UNIVERSITET

LUNDS UNIVERSITET

Box 117
221 00 Lund
Tel 046-222 00 00
www.lu.se